

Передплата

на «РУСЛАНА» вносьть:

в Австрії:

на цілий рік . . . . 20 кор
на шість місяців . . . . 10 кор
на чверть року . . . . 5 кор
на місяць . . . . 1.70 кор

За границею.

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на шість місяців . . . 8 рублів
або 18 франків
Коодиноке число по 10 сот.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віра не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дия
крім неділей і руских свята
є 5½ год. пополудни.

Редакция, адміністрація і
експедиція «Руслана» під ч. І.
п. Домбровського (Хорунцини). Ек-
спедиція місцева в Агенції Со-
коловського в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише
на попереднє застереженє. —
Рекламації неопечатані вільні
від порта. — Оголошеня зви-
чайні приймають ся по ціні
20 с. від стрічки, а в «Наді-
сланім» 40 с. від стрічки. По-
дяки і приватні доносеня по
30 с. від стрічки.

Прояви нового життя на Україні.

(+) Ще не війшли в житє, не стали ділом слова царських маніфестів видаваних останніми часами в Росії, ще державна дума не тільки не зібрала ся, але навіть нема ще певности, коли саме збере ся, ще по всіх сторонах Росії неначе важкий відгомін великої бурі вибухає то тут то там ворохобня, ще бачимо, особливо в останніх тижнях численні позначки давньої самовласти, а всеж таки годі заперечити, що там таки благословить ся на світ, що починає ся там нове житє.

Бачимо се між иншими й на Україні, котра найтяжше стоїнала під самодержавною владою, Україна починає оживати після довгого просона, у яке її заколисали насильно самовластці. Починають люди наші громадити ся і єднати до просвітної, наукової, політичної і суспільної роботи. В Москві, в самім стариннім осередку російського царства, повстає Союз ім. Шевченка, щоби зєднати всіх Українців і дбати про засновани університетських кафедр для історії України, її мови й літератури, видавати книжки, брошури і письма для народу і пособляти українській молодіжці особливо університетській. В Одесі засновує ся товариство «Просвіта», котра має дбати про закладени шкіль і читальні, видаване дневників, місячників та книжок українською мовою. В царській столиці, Петербурзі завязав ся Український національно-політичний клуб (товариство), щоби зєднати Українців на основах широкої демократичної політичної програми для забезпеченя українському народови его національно-політичних прав, поднесеня его ду-

хових і економічних сил. Сей клуб має творити також провінційальні відділи. — Одеський університет на недавній раді ухвалив заснованє кафедри української мови й літератури з українською викладною мовою.

Окрім того починають ся наші земляки заходити коло видаваня політичних часописів і науково-літературних місячників українською мовою. В Дубнах почав виходити Хлібороб, про котрий ми вже звіщали, в Києві дістали дозвіл на видаванє дневника «Свобода і право» професор Лучицький і Науменко, з напрямом національно демократичним, а окрім того Чикаленко на виданє політично-радикального дневника Громадська Думка і літер.-наук. місячника Нова Громада.

Є вісти, що й інші осередки України мають заснувати свої часописи. Піднято також на широкі розміри розвести видавництво науково-популярне для селян і міщан.

В земській управі в Херсоні рішено по широких розправах домагати ся заведеня української мови в школах, а губернський зїзд Іздатської групи всеросійського союзу учителів ухвалив одногласно, щоби на Україні відбувала ся наука в школах на українській мові, щоби приступити до виданя шкільних книжок українською мовою і дитячої часописи і домагати ся в учительських семінариях заведеня науки: української мови, літератури й історії України. Подібні домаганя що до шкіль поставив також зїзд народних учителів в Катеринославі.

Окрім того і політичне житє починає проявляти ся, а в дневнику «Придніпровський Край» появиля ся простора «Схема союзного устроювання Росії», в котрій виразно і рішучо указує ся на фе-

дералізм, яко найвідповіднійшу форму устрою російського царства з домаганем також автономії України.

Отсі прояви стають певним доказом, що з подумом весняного леготу волі почне живою струєю розвивати ся національно-політичне і культурне житє України, про котру ще недавно всепольські загорільці писали, що 30 milionowy naród ani drgnął wobec walki o wolność!

Реконструкція кабінету.

Велику сензацію викликало донесенє Prager Tagblatt-у з Відня про намірену і підготовляючу ся реконструкцію кабінету. Вираді такі вісти мають звичайно тільки вивідуючу ціль зі згляду на опінію ріжних сторонниць на дану kwestию, однак нотуємо єї в дневникарського обовязку, бо доторкає найживнєйшої kwestії внутрішньої політики.

Від двох тижнів — лише віденський інформатор Prager Tagblatt-у — ведуть ся поважні переговори межи правительством, а деякими провідниками парламентарних сторонниць о реконструкцію кабінету. Переговори мали вже сей успіх, що навіть виготовлені були відручні письма царські, та їх оголошенє має наступити доперва по переможеню послїдних трудностей. Бути може, що єї труднощі будуть такі великі, що спарляментаризованє кабінету не наступить.

Наміром правительства є, щоби через покликанє до кабінету парламентаристів, зміцнити свою позицію і усунути труднощі, які поважні сторонництва в палаті ставлять виборчій реформі. Щоби більші сторонництва позискали для свого провкту, бар. Гавч виступив з пропозицією до послів Пацака, Дершати і гр. Дідушицького, щоби як міністри без теки вступили до кабінету. З поважної сторони доносять, що пос. Пацак і Дершата уважають хвилю відпові-

Н. Жміховска.

БУРЯ.

— Нині буде буря — сказав спокійно капітан корабля, показуючи стоячий біля себе жінці захмарений в далі виднокруг.

Жінка в рівнім споковм відказала:

— Ніколи єще не бачила я морської бурі.

— Нинішня відай обіцює найкрасший вид — говорив дальше капітан — вихор, лоскіт, громи і ті довгі лискавиці, в котрих цілі облаки горять; нічого їй бракувати не буде, може навіть розбитя корабля.

— Поправді, капітане? чи вже усумнів ся ти о своїй „Сирені“, легкій наче крило ластівки, швидкій мов лет вірла?

— Моя „Сирена“ вийшла побідносно з многих борб, але се місце в часі навіть спокійнім, є одно з найтруднійших до переходу...

Жінка сумно схилила голову.

— Бачу, що відвага жіночого серця топить ся перед небезпекою гейби весняний сніг перед полудневим сонцем — додав ще капітан.

— Капітане, чи жаль житя є слабою боязнию? Если так, то я є боязливою, жаль мені тільки узбираних понять, котрі жадного примі-

нення в дійсности не знайшли єще, жаль мені того, що маю в серці і в голові, а що з серцем і з головою о підводні скелі розібє ся.

Настала хвиля мовчання. Жінка знова з похиленою головою потонула в глибоких мріях, капітан видав кілька розказів, а вітер щораз сильнійше грав по лянвах, борів ся з розпущеними вітрилами.

— Будьте пані спокійні — сказав капітан, звертаючи ся до задуманої — на що вистарчить сила людска, того ужиємо в обороні.

Жінка піднесла голову, а черти її лица були так погідні, як перед хвилею, коли говорила: ніколи ще не бачила я морської бурі.

— Є вже я нею цілком — відповіла певним голосом — ох! цілком, вір мені, капітане! Хвиля минула, вже нічого зі себе не жалую. Зглубила я лишє тону велику думку смерти. І щож євіт загалу тратить на однім індивідуальнім понятю, котре гасне перед часом? Люди підуть дальше, хоча чоловіка не стане. Чоловік, чудесна машина, уліплена рукою Божою, шляхотний наймит до видобуваня з вічности скарбів знаня і правди, святий каганець, котрий втягає в себе пахучу оливу будуччини і євітить у вічностию вдохновеня! Хоча машина зіпсуєть ся, наймита руки стануть мертвими, в порох розсипле ся металъ каганця, зістане завсїгди думка

миетця, зістануть скарби в копальні, ясність в природі. Хто дасть їм? менша о се, щоби тільки були — а я можу умирати! Проч дитинний жалю і сувїрна туга! Той може умирати, хто міг пізнати найбільшу тайну смерти — щастє.

— Умирати а скоро, з веселостю — сказав капітан — і я не дбаю о житє. Ми мореплавці щасливіші від меншканців землі, нам майже завсїгди послїдна година бе громом бурі, кулею неприятеля; нема навіть часу поглянути поза себе, або перед себе, жалувати, боятись або очікувати. Тут всеє скоро, нечайне, случайне; той зістане, сей впаде — тут смерть доконала, а віхто о смерти не думає. Боже! дай мені тільки такий грім, що відразу скрушить чашку, таку кулю, що відразу розібє серце, о нічо більше не прошу; а коли лучаєть ся мені післати лист до невьки, котра євята і добра жінка, десь далеко в моїй любій Шкоції і за сина мореплавця молить ся, то завсїгди її прошу, щоби у своїх молитвах додала: „Боже! хорони его від наглої і нечайної смерти!“

Усьміхнула ся жінка.

— Капітане — сказала она — більше, чим літ в житю, більше маєш у споминах хороших і сьмілих діл; підвладні слухають тебе рівно через пошану і любов, як через війскову карність; тобі самому видаєть ся, що ти відважний,

дною, щоби прийняти оферту гр. Гавча. гр. Дідушицький натомість, що нині не є час відповідний до зміни в управі міністра для Галичини.

З початку яко німецький міністер-земляк був пропонований пос. Праде, доперва пізніше пос. Дершата. Головна трудність містить ся у відмові гр. Дідушицького, бо іде о се, щоби всі більші сторонництва мали своїх заступників в міністерстві. Інші труднощі справляють: розділ виборчих округів, національні квестиї, як також деякі, звичайно означені обовязання, які мусіли би прийняти три нові міністри що до прийняти їхніми сторонництвами правительственої програми. Пос. Дершата від кількох днів перебуває у Відні і конферував з бар. Гавчом та з міністром внутрішних справ гр. Биляндтом-Райдтом. Др. Пацак був кілька днів у Відні, а опісля виїхав до Кутної Горі, звідки его знов телеграфічно покликано до Відня.

Польські днівники зазначають, що вступлене гр. Дідушицького зависить від призовлена польського кола, а що его більшість стоїть в опозиції до правительственого проєкту виборчої реформи, то і не можна брати в рахунок вступленя его презеса до теперішнього кабінету.

Гр. Вітте про ситуацію.

Недавно була у гр. Віттого депутация, яку становив центральний комітет «Союза 30. жовтня». Завданням її було просити міністра, щоби цюфнув заряджене начальника міста, закаууючи всякі приватні, політичні збори. Після донесеня «Петерб. газети» Вітте висказав ся до депутации між иншим ось як:

Заказ приватних зборів є часовим средством, з яким я не годжу ся, однак я порозумів ся в тім згляді з міністром внутрішних справ, котрий уважає его доконечним на якийсь час. Міністер — є міністром, а коли він уважає якесь заряджене доконечним, то брати на себе відвільність і домагати ся цюфненя его, а потому стати предметом загальної напасти — а в тім числі і вашої — я не можу. Не можу брати на себе відвільности за можливий розлив крови.

Був час — говорив Вітте в ході бесіди — коли я шукав довіря у суспільности, однак я розчарував ся! Завсїди я був противником репресалів, а тепер я примушений, якраз наслідком сего довіря, яке я виявив до суспільности, пробувати всіх страховин репресийної системи. Знаю тепер, як ратувати Росію! Правительство заявило ся з довірем до суспільности, а в мавіфесті з д. 30. жовтня надало їй такі права, яких жаден монарх не дав добровільно своему народови. А вже знаєте прецінь добре, як російська суспільність поводи́ла ся супротив сего довіря!

Підчас забурень всі залізничі двірці в Мо-

що в твоїй душі спочиває правдива хоробрість. О мій мужний воїне, мій неустрашений мореплавцю! убий зором гніву слабосильну жєницину, котра сему перечить зухвало. Ні, ні, мій капітане, ти є тільки легкодушною, суєвірною дитиною, котра відважно іде через лавку над великою пропастью, бо видаєть ся їй, що до неї не впаде, тому що дивить ся де инде, а ніколи на діл не спогляне. Очевидці плещуть з берега в долоні, але я мовчу, я не так розумію відвагу і хоробрість. Поглянь, пійма, що робиш, а потім підносячи голову, скажи мені, що не чуєш завороту і перейди відважно, то плесну в руки, скажу, що ти відважний.

Капітан зморщив темні на широкім чолі брови, усміхнувшись напів глузливо, напів весело, звичайно як жовнір на суєвірні слова жєницини і шепнув з тиха:

— Побачимо.

Тимчасом надійшла буря, небо зажеврило огнем, немовби мало розтопленою мідією вилити до моря, філії били в гору страшні, запінені, корабель раз кидав ся під хмари, другий раз падав у пропасть так глибоку, що хто з тих, котрі на нім були, вірив у пекло, то думав, що пекло під ним утворилось.

(Конець буде).

скві, з вїмкою Николаївского, були в руках революціоністів; щоби і на сїм двірці переняти комунікацію, пущено цілою силою пари в напрямі двірця поїзд з двома вагонами динаміту, який в разі експльозиві знищив би був принайменше половину Москви. Довідали ся про те ще завчасу. Рівнобіжно з сїм поїздом іслано військовий поїзд, з якого вояки стріляли до локомотиви тамтого поїзду на простороні кількох кілометрів, щоби єї знищити, а через те задержали поїзд. Військова команда, яка там находила ся, ішла на неминучу смерть. На щасте удало ся розбити локомотиву, при чім жадна іскорка не дістала ся до вагонів з динамітом.

Вкінці на просьбу депутации означив гр. Вітте відношенє, яке має заходити межє державною радою, а державною думою. — Взаїмне відношенє сях обох інституцій стане означене двома указами, які оголосять ся перед самим зібранєм державної думи. Взагалі у висшій палаті (державній раді) буде засідати 78 членів з номінацій корони, а 88 з вибору. В сїм числі 34 виберуть земські інституції, 18 шляхта, 12 торговельно-промисловий стан, а з Польщі, Кавказу і инших крайних провінцій, як і з духовного стану буде засідати по 6 представників з кожної групи.

Австро-Угорщина а Сербія.

По передвчерашній міністерській конференції в Білгороді, сербське правительство видало слїдуєчий комунікат в звісній справі торговельних переговорів з Австро-Угорщиною і заключеної унії з Болгарією: Як відомо, торговельні переговори межє Сербією а Австро-Угорщиною зїрвали ся. Бож австро-угорський посол в Білгороді з порученя свого правительства домагав ся устно від сербського правительства заяви, що зрікає ся сербсько-болгарського трактату і не піддаєть его під затвердженє скупщини.

Сербське правительство відповіло, що не може сего вчинити, а тільки обстає при заяві своїх делегатів у Відні, і що готове змінити з сербсько-болгарського трактату єї постанови, що до яких дальші переговори з Австро-Угорщиною виказали би, що становлять перешкоди до заключеня договору межє Сербією а Австро-Угорщиною, вкінці, що сербське правительство має надїю, що переговори стануть на ново підняті.

Дальше телеграфують з Білгорода, що у своїй відповіді австро-угорському правительству зазначило сербське правительство, що в жаден спосіб не може цюфнути предложеня про унію і взагалі не розуміє, як можна вимагати від него цюфненя довершеного міжнародного акту. Сербія може підняти ся ревизії постанов унії, однак не може зречи ся самої ідеї, яка містить ся в трьох перших розділах унії.

Над сею відповідію відбула ся вчера у Відні спільна міністерська конференція під проводом гр. Голуховского. Взяти в ній уділ міністри: Гр. Гавч, Биляндт-Райдт, Буков, Коэль, Аверснерг, а з угорської сторони: бар. Феєрварі, Верес, Файлич і Попович. Конференція радила над зарядженєм зі згляду на справу торговельних переговорів з Сербією і Болгарією.

Відповідні вказівки видано австро-угорским заступникам в Білгороді і Софії. При тій нагоді стверджено, що межє спільним міністром заграничних справ, а правительствами австрійским і угорским не було і нема жадних ріжниць в сій справі, наеупереч довесеням деяких днівників.

НОВИНКИ.

— **Календар.** В четвер: руско-кат.: Навеч. Богоявл.; римо-кат.: Приски. — В п'ятницю: руско-кат.: *Богоявленіє Госп.*; римо-кат.: Фердинанда.

— **Заг. збори:** «Сокола» в Бучачі будуть дня 21. с. м. о 4. год. по полудні; «Міщанського Брацтва» в Тернополі дня 20. с. м. о 3. год.; «Рускої Бєсїди» в Чорткові 1. лютого о 8. год. вечер.

— **На будову руского театру** у Львові зложено в грудні 1905. року квоту 2423-61 К. Загалом призбирано доси на ту ціль 166.981-40 К.

— **Відчити в Золочеві** заходом філії Руского Тов-а педагогічного: Дня 21. с. м. в неділю о год. 5. по пол. відбуде ся в комнатах «Рускої Бєсїди» виклад проф. М. Галуциньского «Літературні новости в 1905 р.», а дня 28. с. м. о год. 5. попол. виклад проф. Т. Примака: «Становиско чоловіка в природі». За виділ: *Михайло Галуциньский.*

— **В Лежайську** відбуде ся дня 19. с. м. аматорське представленє заходом місцевої Читальні «Просьвіти». Аматори відиграють «Наталку Полтавку».

— **3 господарского тов-а «Сільський Господар» у Львові.** З причини резигнації п. Вол. Федоронича з голови товариства «Сільський Господар» у Львові уконституовав ся виділ тогож товариства на ново і на засіданю 27. грудня м. р. вибрав на голову о. Тому Дуткевича, котрий на місце уступившого п. В. Ф. покликав до виділу з помежи заступників п. Гайдукевича, управителя школи в Замаретинові. В дальшій ході засіданя ухвалено: 1) Засіданя мають відбувати ся в першій четвер кожного місяця з вїмком найблишого засіданя, яке з причини сьвята має відбути ся 10. сїчня. Колиб показала ся потреба частійшої наради, має ся повідомити членів виділу. 2) Заложити шкільку дерев овочевих у Львові, або в найближшій охрестности. 3) Видавати господарську часопись, яко орган товариства. 4) Поділити працю помежи членів виділу. 5) Спродати для членів насіння рижского і льну распавского. 6) Порішено деякі внутрішні справи товариства. Засіданє 11. с. м. для браку комплекту стало лиш довірочною нарадою. Примічає ся, що необхідним услівем розвою і успішної діяльности товариства є закладанє філій товариства, що по части декуди і діє ся, але в дуже повільнім темпі, а час втікає. Просить ся проте П. Т. Родимців, хотяй в нинішній хвилі наші умї звернені куди инде, не спускати з ока і сєї справи: Потрібні примірники статута прише головний виділ на жаданє відвортною поштою. — Адресувати: дім «Просьвіти», Ринок 10.

— **Вечерниці з танцями «Основи»** відбудуть ся дня 6. лютого. Запрошеня розсилає ся нині. Хто би через помилку або через недокладну адресу не дістав запрошеня, просимо ласкаво звернути ся по запрошенє до Товариства «Основа» у Львові ул. Льва Сапєги 17. — *Комітет.*

— **Народні віча** в справі виборчої реформи відбудуть ся: дня 19. с. м. в Білім Камени, золочівського повіта, в Стрільбичах, старосамбірського пов. і в Сенечолі, долиньського повіта; дня 20. с. м. в Сонові, коломийського повіта, і в Буковцях, старосамбірського повіта; дня 21. с. м. в Стрешевичах, старосамбірського пов., в Тарновиці лісній, надвірняньського пов., в Яричеві новім, львівського повіта і в отсех місцевостях Золочівщини: Сасів, Кругів, Олесько, Закомаре, Скварява, Ляцке велике, Снович, Пługів, Тростянець, Городилів, Зарванця, Заруд, Озірнє, Данилівці, Мшана, Оліїв, Перецельники, Волчківці, Малинівка, Кудинівці і Богданівка; дня 27. с. м. в Косові, чортківського повіта.

— **3 Читальні «Просьвіти на личківськїм передмістї у Львові.** З причини, що в п'ятницю дня 19. с. м. (на Богоявленє) о г. 7. вечер дає тов. Котляревского представленє в «Гвізді», відчит п. Бурбеля «Про страшні наслідки оружного мира» зачне ся точно 5¹/₂ год. вечером. Вступ вільний. — *Виділ.*

— **У Києві** розпочав уряд енергічну нагінку за Українцями. Осє вночі із середї на четвер (з 10. на 11. сїчня) арештовано там між иншми студентку Настю Грінченківну, відомого письменника й секретаря редакції «Київської Старини» п. Сергія А. Єфремова, залізничного урядника п. П. Гулака Артемовского, управителя книгарні «Київської Старини» Степаненка і других. Причини арешту незвісні. — Перше число «Громадської Думки» появило ся в Києві на Новий рік, але в кілька годин по виході єї сконфісковано.

— **Мишам на сніданє.** Якийсь твердо-руський жалував ся оводі в «Галичаніні», що на провінційно книгарнях не можна дістати «етимологіческого Букваря» і инших того рода видавництв. На то відповідає в тій газеті «Поінформований» між иншим отсими словами: «Если бы наша интеллигенція, наши крестьяне и мѣщане требовали въ книжныхъ лавкахъ того рода изданій, то каждая книжная лавка постаралась бы о нихъ въ своемъ собственномъ интересѣ. Но если того рода изданій мало кто, а быти можетъ и никто не требуетъ, то ихъ въ книжныхъ лавкахъ на провинціи не держать на складѣ и даже на предложеніе издателей не радо берутъ въ комисійную розпродажу, извиняясь тѣмъ, что такихъ изданій никто не требуетъ». Поири то однак пише «Поінформований», що небавом вийде третій наклад «Букваря» перероблений (певно зовсім в російськїм язиці, бо попередні були писані паламарщиною). До чого служать ті всі видавництва кацапські, можна бачити на примірі. Книгарня Ставропільського інститута позанихала всі свої магазини і полиці видавництвами Качковського і тим подібними так, що на українські книжки

не стало місця. І пощо, питаємо, друкувати сьмі-
те, якого ніхто не потребує? Хіба на то, аби
було чим виказати ся у «Петері»!

— **Консолідація в академічних кругах.** Віден-
ський дописувач «Галічаніна» подає неімовірну
вістку, що відпоручники віденського акад. тов-а
«Січ» ведуть переговори з відпоручниками та-
мошнього акад. «общества» «Буковина» в цілі
нав'язання давно зірваних зносин з кацапськими
рenegатами. «Конечно, — пише «Галічанін» —
що соглашения может последува и только на по-
чві уваженія взаимних убiдженій (пересвiд-
чень)». Чи пересвiдчення ренегата заслугоють
на яке «уваженіє» полишаємо до рiшення відпо-
ручникам «Січи», але в загалі сумніваємо ся,
щоби так ідейне товариство, яким є віденська
«Січ», могло вдавати ся в якінебудь переговори
з ренегатами своєї народности і прислужниками
Москви.

— **Затвердженє вибору.** Цісар затвердив вибір
Октавіана Салі, властителя більшої посади в
Висоцку, на маршалка, і Онуфр. Городинського,
властителя більшої посади в Романівці, на
заступника маршалка ради повітової в Бродах.

— **Поправка печатної похибки.** В ч. 2. Руслан
на в статі про Лист М. Шашкевича напе-
чатано під листом підписи Маруан замість Мар-
супан і в нижнім місці Васильковського
зам. Василевського.

Всячина.

— **Точний урядник.** Недавно, як доносить Re-
ster Lloyd, застрілив ся начальник угорської гро-
мади Керепеш, Стефан Тураній, сидючи при своїм
урядовім столику, одігий в святочний стрій. Слід-
ство виказало, що самоубийник всі свої справи
покинув у взірцевім ладі. На столику лежала
метрикальна книга, отверта на записаній стороні.
Тураній в порядку записав в ній свою смерть,
подаючи точно час і місце смерті, з допискою,
що помер від вистрілу з револьвера. На кінці
підписав ся яко ведучий метрики. Міністерство
уневажвило то вписане до книги, доказуючи, що
померший не має права записувати своєї вла-
сної смерті і підписувати ся яко ведучий ме-
трики. Наслідник самоубийника мусів переписати
уневажренний впис яко властивий урядник.

— **Золото в угорській Русі.** Коло села Бере-
зник в мармароскім комітаті в горі Молдава
відкрито поклади золота, при чім заслужив ся
місцевий парох о. Кирило Раковський. Знатки
провірили, що в викопаній там руді находить
ся 175 грамів золота і срібла в однім со-
тнарі руди.

— **Розбите віче сионістів.** Львівські сионісти
скликали на вчора збори за загальним голосо-
ванєм, на яких мали запасти ухвали що до при-
знаня жидівської народности. На зборах явили ся
соціалісти і зробили такий гамір, що комісар
роз'язав віче.

— **Для потерпівших Жидів в Росії.** З Лондо
на доносять, що до банкерського дому «Н Рот-
шильд і син» вплинуло в користь російських
Жидів, потерпівших від погромів, 3,546,000 руб-
лів. До тої суми треба додати ще жертви, зібрані
в Австрії, Франції і Німеччині, також около
одного мільона рублів, і зібраних в Росії около
шесті мільонів рублів.

— **Спис жертв присланих на удержанє прива-
тних шкіл Руского Товариства педагогічного
(женської семінарії) учит. і вчительської школи ім.
Шевченка) за час від 15. листопада: (Дальше)
В грудні прислали отсі жертводавці свої ленти:
Урядники «Дністра» 12:20 К (складку); Чистий
дохід з Ш. відчиту у Львові (д-ра Макарушки)
48 К; О. Іванецкий, Балагород 5:76 К; о. І. Одно-
рог, Живачів 2 К; о. П. Чехут з Кліщівної від
себе 2 К; від парохіян 10 К; Рада повітова в
Збаражж 40 К; о. Н. Білецький з Пащикова 16
К; Шмериковська, учит. в Снятині 2 К; скарбові
урядники Русини у Львові складку 10 К; о. Т.
Горникевич з Гошева складку зібрану на весілю
п. М. Ганушевського з п. Орсиєю Горникевич 38:22
К; А. Лукіянович від себе і старосільських Русинів
11:50 К; М. Велькопольскі, Бошня 1 К; Тowa-
риство ім. Шевченка 50 К; другий відчит д-ра
Макарушки (а IV. з ряду) чистого доходу 38:01
К; М. Лискевич, Угнів 2 К; Ол. Левицка, Жел-
дець 1 К; Н. Савіцкий. Жолиня 2 К; А. Бачинь-
ский, Кліцко 3 К; о. М. Літинський, Мужилівчї
1 К; М. Літинська 5 К; І. Літинський 5 К; І. Бо-
рис, Перемишль 10 К; І. Моравик і Никифорук
з Жабя 2 К; ради. Гарасимович з Рогатина 20
К; др. Дорундяк з Борщева 4 К; І. Маранін
складка (по 20 с тижнево) 6 К; о. І. Любавич,
Острів 20 К; ради. Роман Алексiевич, Угнів 80
К; о. Лев Козаневич, Мистковичі від себе 10 К,
від парохіян 40 К; о. Ст. Городецкий, Вербилівчї
4 К; Т. Телішевский, Львів 3 К; М. Соневицка
в Білім від себе 1 К; від о. І. Літинського 2 К;
складка в Рускій Бесіді, Львів (зібрав др. В. Ле-
вицкий; зложили др. В. Кобринский, О. Бора-
чок, др. Л. Кульчицкий, о. Олесницький) 6 К;
Вол. Мацяк, Сівка (складка) 3:6 К; А. Балтаро-
рович, Глиняни 3 К; о. Василь Мисик, Ванькова
4 К; о. Левицкий, Темерівчї 8 К; о. Ал. Зубри-
цкий, крилош в Перемишлі 6 К; І. Матковський,
секр. скарб. 2 К; о. Курманович, Запитів 4 К;**

Л. Левицкий, нач. суду в Сколю 3 К; Насель-
ский, слух. філ. 2 К; п. Мотюківна, слух. філ. 2
К (зложили на руки п. Сітницького слух. філ. у
Львові); О. Мелешкевич, Вікно 2 К; о. Ом. Ле-
вицкий, Іванівчї 9 К; М. Повх, ігумен монастиря
оо. Василиян, Бучач 10 К; складка городецьких
Русинів (заходами пп. Голейкової і Озаркевиче-
вої) 85:42 К; Б. Ямцевский, упр. в. шк. Чертези
1 К; С. Котович, учит. в Монастирських 1 К; Д.
Верес, Нове село 1 К; Касараба учит. з Проте-
сів 1 К; І. Болеківский, учит. з Облазницї 1 К;
Вол. Вербенець, Рогізно 1 К; М. Лукавецький,
Жидачів 6 К; О. Волянський 1 К; П. Волянська
2 К (остатні дві жертви зібрав І. Моравик з
Жабя); о. Вол. Носковский, Сороки 4 К; о. П. Га-
ранюк, Остаповичі 10 К; Читальня в Городищу
(зібрав о. Винницький з Залесців) 4:35 К; І. Вер-
типорох з Ляшок корол. за грудень 1 К; І. Бокс
з Лішани 2 К; К. Доница, Марківчї 3 К; І. Ку-
шнір, Суходіл 3 К. (Конець буде).

Матеріали до національно-політичного і куль- турного життя Русинів.

Принадні стихотвори Остапа Левицкого.

I Тоаст при прощаню С. Мого.**)

Ляшня сказалась, крамоли кує,
Бреше і лав,
Письмом і словом денунціює,
Нас розкидає.
Криком, грозьбами так нас думають
Згвєсти до рєшті,
Але на «всує»: нас не злякають
Суди, арєшті.
Сумно нам, правда, серце ся крає:
З нашого круга
Знову нам ворог, знов вириває
Щирого друга.
Но, не сумуймо, бо й там при Сані
Гаразд му буде;
І там суть люди серцем віддані:
Рускі суть люде.
Прощай нам, друже, хоч ми з собою
І розлучені —
Духом гадками все ми з Тобюю
Совдвинєні!

II. На комерсі пз Тарасовім сьвяті.

Спасибіг вам, достойні гості,
Що нині ви зібрали ся
Так, як годить ся, звєличати
України Русі Кобзаря!
Кому-ж то нині вже не знаний
Великий наш поет Тарас,
Що громогласним, віщим словом
Зі сну збудив тяжкого нас.
Бо ж довго ми, о довго спали
Неначеби нас хто урїк,
А вороги тяжкі думали,
Що ми заснули вже на вік.
Аж се Господь зіслав пророка,
Сей грімку пісню заспївав:
Вставай, нещаснай мій народе,
Вставай, доволі ти вже спав!
Глянь, о чудо! Трупи встали,
Здвигнулася, встала Русь ціла
І відомкнула сонні очі
І прорекла: Я єсьм жива!
Поблїдли наші геґемони,
В округ страшний підняв ся рев:
«Двїть ся, гляньте, горе, горе!
Збудив ся, встав могучий лев!»
О так, сусїдоньки любєзнї,
Ми ще не вмерли, ми живї
І ми до биту маєм право
В великій народів семї.
Ми вашого добра не хочем,
Однак позволте теж і нам,
Най біля вас і Русин сяде,
Ще досить місця буде й вам.
Любїть ви щирою душею
Батьків закон, свій рідний край,
А ми плекатя також будєм
Свій рідний руский обичай.
Любїть ся, братя, не сварїть ся,
Для нас добра не дасть роздор,
В одну злучїмо ся громаду
І вивїсїм оден прапор!
А на прапорі тїм великім
Най сїють лиш такі слова:
Працюймо, братя, разом щиро
Для спільного нам всім добра.

III. Запрошенє на «дуріючі вечерниці.»***)

Піст великий — тра говіти,
Танцювати не яло ся;
Алеж дома все сидіти,
То здуріти би прийшло ся.
Чоловік ся напрацює,
З дня на день тра «плуг тягнути»,
Тож потребу кожний чув
Свобіднійше відотхнути.

Тож для Вас ми загадали,
В вечер Йосифа Сьвятого,
В «Монюшковій» красній сали,
Устроїти задлятого
«Дуріючі вечерниці»****)
Се значить, таку забаву,
Де з Бас кожний, без ріжницї,
Ляже зо сьміху на лаву.
Будуть там на скрипках грати,
Будуть сцени, соля, хори,
Появлять ся акробати
Ба і прєстїгіатори!
А напєслїд ще до того
Представленє буде данє:
Там вєрите щось так страшного
Що Вам волос дубом стане! —
Ще і гоє тра повісти,
Ще коли хто аголоднїє,
Буде мїг там попоїсти,
Навїть той, котрий говіє.
Буде вибір там великий,
Всього можна там дістати:
Шпїнку, ковбаси, бєфштіки,
Осєледї, маринати.
І пїть там буде всяке,
Пиво сьївське і Пільнєнське,
І вино буде всїляке;
І угорське або рєнське.

Ся забава окрім того
Ще одви пожиток має:
Прихїд з Вечера цілого
На убогих призначає.
Отже кожний мати буде
Добру й дешєву забаву,
А голодні бідні люди
Будуть мати теплу страву.

Вступ так дешєвий — єй Богу,
Що нема що і казати,
Бо лиш гүльдена одного
За особу треба дати.
А як підуть три особи,
Але разом notable,
То ще дешєвше прийшло би,
Бо дадуть лиш два гүльдени.
Два і пів лиш золотого
Стоїть карта для родини;
Можна взятї до гурту того
Четверо до пять людини.
Но тут мож лиш зачислати
Батька, маму, з дїточками,
А не мож з собою брати
Жидних «сателїтїв» мами.
Хтож не схоче бути в сали,
Той «на бантах» місце має;
Се однакож — щоб Ви знали —
Цїни вступу не зміняє.

Щоб не було контрабанди,
То десятого дня Марта
В бюрі стації команди
Видає ся вступу карта.
Там від третьої половини
Буде вас фєльдвєбєль ждати,
До чєтвєртої години
Буде карти видавати.
Але карту мож купити
Лїш для себе і для свого;
Бо не мож там получати
Карту вступу для чужого.

Кожному з Гостий свобідно,
Що прийде на Вечерниці,
Одлїгнутись, як догідно,
І в червонї ногавиці!
Ми нікого з того згляду
Зовсїм формою не вяжем;
За дотєпну маскарату
Ми вще «Спасибіг» скажем.
Кожний може до забави
Чим небудь ся причинити,
Но тогдї зволить ласкаво

Нам наперед се звістити!
 Ще одно не забувайте —
 Точність всюди вартість має:
 О годині осьмії, знайте,
 Вже ся Вечер починає.
 Тож коли хто опізнити ся,
 Сам і буде виноватий,
 Що на кріслі не вмістити ся,
 Буде мусів вже стояти.

В Станіславоі, в перших днях марта 1892.

Комітет вечірничий офіцерів
 тугешного гарнізону.

*) Сей тоагт виголосив автор при вечері урядженій станіславівськими Русинами з нагоди прощаня судового авекультанта С. М-ого, перенесеного „зе взгледув службових“ а властиво за руский патріотизм в першій половині вісімдесятих років зі Станіслава до Перемишля. Незвичайним з того приводу обуренем автора належить пояснити деякі „непарламентарні“ вислови в повисшій стихотворі. — *Вас. Лукч.*

**) Сей стихотвір був надрукований в брошурці (15 стор. + 1 вен. 16^о) під заг. Einladung.

Запрошенє. Zaproszenie, що вишло з друкарні Станіслава Хованця в Станіславоі 1892 р. і є тепер бібліографічною рідкістю. Запросни вистачані в трох мовах, а текст руский (правописею етимологічною) містить ся на стор. 10—13. — Є се немов скорочена перебірка тексту німецького. — *Вас. Лукч.*

***) Дуріючі вечерниці — Narren-Abend. — *Вас. Лукч.*

Телеграми

з дня 17. січня 1906.

Відень. Палата послів збере ся на засіданє дня 30. с. м.

Будапешт. З Більде доносять, що з нагоди вибору громадских судців прийшло там до великих розрухів. Жандармерья була приневолена ужити оружя і застрілила 6 осіб, між иншими почтову експедиторку, котра стояла у вікні. З товпи стріяно також до жандармів і застрілено двох, а двох ранено. Покликано військо.

Льондон. При виборах до палати послів перейшло доси: 139 лібералів, 40 уніоністів і 39 націоналістів. Міністерска партія здобула доси 76 мандатів.

Мадрид. В сенаті предложило правительство проєкт закона, яким заострено карні постанови за злочин проти вітчизни і армії.

Colosseum
 в пасажи Германів
 при ул. Соняшній у Львові.
 від 1. до 15. січня 1906.

Нова сензаційна програма.

Щоденно о 8. год. вечер представленє. В неділі і свята 2 представлень о 4. год. попол. і о 8. год. вечером, Що п'ятниці High-Life представленє. Білети вчаснійше можна набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 9. З купленим білетом на фстелі, лєжжі і ряди крісла можна їхати даром на представленє омнібусами Кольосоє, які ждуть коло Віденської Каварні.

ЗНАМЕНИТИЙ МІД ДЕСЕРОВИЙ

кураційний по 6 К, „раритас“ медоборів по 6 К 60 ост. за 5 килгр. франко. Мід в плястрах 1 килгр. 2 К. Від руского замовлень даю 20 сот. на будову театру.

Кореневич, емер. учитель, Іванчани 177(1—?) почта в місці.

Świat Słowiański.

Miesięcznik pod redakcją

D-ra Feliksa Koniecznego

poświęcony słowianstwu i przeglądowi spraw słowiańskich, wychodzi z końcem każdego miesiąca w zeszytach 4-5 arkuszowych. Prenumerata całoroczna wraz z przesyłką pocztową wynosi 10 K. kwartalnie 2 K 50 h. Administracja w księgarni Gebethnera i Spółki w Krakowie.

Нова збірка

новель

Евгена Мандичевского

п. з. „СУДЬБА“

стоить брош. 1 К 60 с., в сецес. оправі 2 К 10, замовляти в книгарні ім. Шевченка у Львові або у автора в Тернополі. (4—6)

Л. Лопатиньского ПАРАЦЯ

комедия в 3 актах зі сльівами

(з побуту літників)

відзначає ся невичерпаним йовіальним гумором і жвавим діяльгогом. Ся комедия збогачує знатно галерію типів у наших народних штуках так в кругів селян, як і міщухів. Сьмішність ситуацій і характерів розміщена рівномірно між мужиків і панів, і тому ся комедия надає ся надзвичайно до вистав по читальнях, бо селянин не буде тут бачив себе як звичайно в комедії упослідженим недотепею, але противно має нагоду посьміяти ся трохи і з містових літників. Попри те все сей гвір носить на собі знамя етичної і патріотичної сьвідомости.

→ Ціна 2 кор. ←

Набути можна у накладчика С. Горука у Львові, пл. Домбровского ч. 1, і в книгарнях.

Всі календарі і часописи можна набувати в «Сокільськім Базарі»

Що року горять хлопські міліони неасекуровані!

„ДНІСТЕР“

Товариство взаїмних обезпечень у Львові (Р'внок 10) одинокє руске Товариство асекураційне обезпечає будинки, движимости, збіжє і пашу на случай пожежи. По пожарі виплачує „Дністер“ зараз відшкодованя; оцінку шкід переводить разом з місцевими членами; через 12 літ виплатив „Дністер“ відшкодовань в сумі 5 міліонів, 340 тисяч корон.

ФОНДИ „ДНІСТРА“ виносять (з кінцем р. 1904) суму 1,183,874 кор. і уміщені суть в цінних паперах.

В „ДНІСТРІ“ єсть обезпечених більше як 300.000 будинків. На покритє хат черепом дістають члени „Дністра“ позичку в Товаристві кредитовім „Дністер“.

ПОЛІСИ „ДНІСТРА“ приймають ся при всьляких позичках в Банку кравім, касах ошадности і касах сиротинських.

ЧИСТИЙ ЗИСК по скінченім році звертає ся членам; в літах 1901—1904 звернув „Дністер“ членам 284.857 кор.; (за літа 1900 до 1902 по 8%, за 1903 р. 5% премій)

АГЕНЦІЇ „ДНІСТРА“ находять ся у всьх містах і більших селах і треба подавати обезпеченє через агента; господарі письменні повинні старати ся о агенції „Дністра“ в таких сторонах, де инні агенти „Дністра“ не роблять. Агенти „Дністра“ заробили вже провізії 662.807 корон.

НА ЖИТЄ обезпечайче ся тільки через „Дністер“ в Товаристві Крак.; свою провізію від сих обезпечень дає „Дністер“ на рускі добродійні ціли.

„Дністер“ припоручили Преосв. Епископські Ординаряти.

Розклад залізничних поїздів від 1. мая 1905. (Час середно-європейский).

о год.	Приходять до Львова (головний дворець):	о год.	Відходять зі Львова (головний дворець):
6:00	з Кракова, Берліна, Відня, Праги, Хирова	6:15	до Іцкан, Яс, Потутор, Керезмезе, Чорткова
6:10	з Іцкан, Чорткова, Калуша, Керезмезе	6:30	до Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Гусятина
7:20	з Підволочиск, Одеси, Київ, Бродів	6:55	до Яворова
7:29	з Лавочного, Пешту, Борислава, Калуша	7:30	до Лавочного, Пешту, Калуша, Борислава
7:50	з Рави рускої, Сокала	8:25	посп. до Кракова, Відня, Берліна, Праги,
8:05	з Станіслава, Жидачева	8:35	до Кракова, Відня, Праги, Осьвенціма
8:15	з Самбора, М. Ляборча, Сянока, Хирова	9:00	до Самбора, Хирова, Івонича, Н. Санча,
8:18	з Яворова	9:20	до Іцкан, Калуша, Потутор
8:50	з Кракова, Відня, Берліна, Варшави, Праги	10:55	до Підволочиск, Одеси, Київ, Бродів, Делятина, Заліщик
10:05	з Коломи, Жидачева, Потутор, Керезмезе	11:10	до Белзца, Сокала, Любачева
10:35	з Рашева, Лавочного, Калуша, Любачева	2:00	посп. до Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Копичинець, Чорткова, Заліщик, Гусятина
11:45	з Ярослава, Стрия, Борислава	2:40	посп. Іцкан, Потутор, Калуша, Чорткова, Керезмезе
11:55	з Підволочиск, Гусятина, Копичинець, Козови	2:50	посп. до Кракова, Відня, Берліна, Праги
1:30	посп. з Кракова, Берліна, Відня, Праги, Н. Санча	2:55	до Лавочного, Дрогобича, Калуша
1:40	посп. з Іцкан, Чорткова, Калуша, Заліщик, Кін-	4:10	до Рашева, Любачева, Хирова.
1:50	з Самбора, Ясла, Сянока, Івонича	4:20	до Самбора, Хирова, Сянока
2:30	посп. з Підволочиск, Одеси, Київ, Бродів, Гримальова, Гусятина, Копичинець, Козови	5:50	до Коломи, Жидачева,
3:45	з Стрия	5:58	до Яворова
4:32	з Яворова	6:25	до Лавочного, Пешту, Хирова, Борислава, Калуша
5:00	з Сокала, Белзца, Любачева	6:35	до Кракова, Відня, Берліна, Варшави, Праги
5:25	з Кракова, Берліна, Відня, Праги, Осьвенціма	7:30	до Рави рускої
5:45	з Іцкан, Жидачова, Калуша, Новоселіці	9:00	до Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів
8:40	посп. з Кракова, Відня, Берліна, Праги, Івонича	10:05	до Перемишля, Хирова, Івонича
9:10	з Іцкан, Чорткова, Потутор, Керезмезе	10:40	до Іцкан, Чорткова, Заліщик, Делятина, Сучави
9:50	з Самбора, Хирова, Сянока, Ясла	10:55	до Самбора, Хирова, Закопаного
9:20	з Кракова, Відня, Берліна, Варшави, Праги	11:00	до Кракова, Відня, Броцлава, Варшави
10:20	з Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Копичинець, Заліщик, Скали, Івонича, Гусятина	11:05	до Підволочиск
10:50	з Лавочного, Пешту, Калуша, Борислава,		Івонича, Скали, Гусятина, Потутор
12:20	посп. з Іцкан, Яс, Царгорода, Жидачева, Заліщик	11:10	до Стрия, Дрогобича, Борислава
2:31	посп. з Кракова, Берліна, Варшави, Відня, Праги	12:45	посп. до Кракова, Відня, Берліна, Варшави, Праги
	на дворець „Підзамче“	2:51	посп. до Іцкан, Калуша
7:00	з Підволочиск, Одеси, Київ, Бродів	4:15	до Кракова, Відня, Броцлава, Берліна, Праги,
2:15	посп. з Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів,		з дворця „Підзамче“
5:15	з Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Заліщик, Потутор, Івонича, Скали, Гусятина, Гримальова	6:43	до Підволочиск, Бродів, Київ, Одеси, Гусятина
	з Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Копичинець, Чорткова, Заліщик, Івонича, Скали, Гусятина	11:15	до Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Потутор
		2:13	посп. Підволочиск, Бродів, Київ, Одеси, Гусятина
		9:23	до Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів

ЗАМІТКА: Час середно-європейский різниця ся від часу львівського о 36 минут, а іменно 12 год. часу середно-європейського = 12. год. 36 мин. часу львівського. — Нічні години від 6. вечер до 5:59 рано обведєно рамками. — Звичайні білети їзди як і всякі инні білети, ілюстровані провідники, розклади їзди і т. п. можна набувати в містовім бюрі ц. к. держ. залізниц, Пасаж Гавсманна ч. 9.